

F A T U R A L A R

Necmi Zekâ

1. YAPAMADIM

Hayatımda, 'ben bunu anlamadım' diyeceğim hiçbir şiir okumadım. 'İnsanlar böyledir', 'şimdilik böyle' laflarına aldırmadım. Ne 80'li yılları, ne de 90'lı yılları bir iki cümleyle özetleyemedim. '21. yüzyıldan şimdiden sıkıldık' diyenleri ciddiye almadım. Sırayı bozacaklar sırasına hiç girmedim. Sıranın her yerde bozuluyor oluşuna şaşırmadım. Böyle durumlarda sinirlenmemeye çalışmadım. Bilmediğim bir dilde konuşmadım. Bildiklerimi kendimden saklamadım. Gördüğüm görüntüleri tek tek saymadım. Beni ilgilendirmeyen şeylerle de ilgilendiğimi sanmadım. Dışlerimi ruhuma geçirmeyi denemedim. Duygularımın suyunu çıkarmadım. Konuşmanın kolay olduğu durumların hiç farkına varmadım. Adımı kiralık ev ya da mahalle parkı gibi kullanmadım. Tuvaletin yerini bulamadığım için koridoru pisletmedim. Bir saatten sonra daha mantıklı ya da daha mantıksız konuşmaya başlamadım. 'Nasıl zengin oldum', 'nasıl fakir düştüm' öykülerine kulaklarımı kapamadım. Yeni arkadaşlar edindiğimde bunu kendimden gizlemedim. Eski arkadaşlarımı kimseye tavsiye etmedim. Onları tanıdığımı bile söylemedim. Geveze oluşumla hiç geçinemedim. 'Geveze değilsin' diyenlere inanmadım. Kimsenin gözünü çıkarmadım. Herkesle yarışmadım. Herkesle konuşmadım. Herkese küsmedim. Ceketimi hiç ters giyemedim.

2. SEN HİÇ SAÇMALADIN MI?

İçinden çıkılmaz bir hal aldın mı? Kendini, resim sanatını konu alan resimler gibi hissettin mi? Dik, dimdik olma sancısı gibi şeylerden bahsettin mi? Korku içinde yakışsız, korsan konuşmalar yaptın mı? Konuşmalarını

tam yerinde bitirebildin mi? Çarpık dişlerinin kendiliğinden düzeleceğine inandın mı? Kışlık odununu mahalle çocuklarına taşıttın mı? Takviye hakların oldu mu? Hiç kendini boş yere uyandırmak istedin mi? Anlamsız bir peynir rendeleme performansına gözün takıldı mı? Yenilik yenilerden mi gelir eskilerden mi tartışmasına girdin mi? Başkalarına ait kâğıtların arka yüzünü kullandın mı? Alev topu oldun mu? 'Ritmin kendi dansı bu kardeşim' diyerek kendini savundun mu? Hiç kahramansız kaldın mı? 'Algılarım alingan, ama zevkim sağlam' diyerek masaya oturdun mu? Kum sertliğinde kar tanelerini eline aldın mı? Al yanaklı yaşlı kadınlar gülümsediğinde yüzünü buruşturdu mu? Doktoruna ümitsizce âşık olan, yaşlı bir bunak durumuna düştün mü? Kalan zamanını vücudunun her köşesine yadın mı?

3. YEMİNLE

Onun için 'hayatı konuşmak', 'hayattan konuşmak' demek değilmiş. Herkesle aynı şeyleri yaşayıp, herkesle aynı şeyleri hatırlamadığı için mutluymuş. Zaten herkes bu mutluluğu arıyormuş. Gördüğü her çocuğa para karşılığında şarkı söyletiyormuş. Çocuk sesi neden bazılarının içini ürperdir anlayamıyormuş. Odasının duvarlarını motosiklet resimleriyle dolduran bir çocuğu olsun istemiyormuş. Pervasız talepkârlık yöntemiyle iyi para kazanıyormuş. Ama az kazandığını düşünüyormuş. İnsanlar takım elbiselilere daha çok güler lafı onu güldürüyormuş. İnsanın hoşlanmaması gereken şeylerden hoşlanması için bir neden yokmuş. 'Palavra ekerim, palavra biçirim', 'Ben adamı paçavra ederim' laflarını sevdiği için sıkça kullanıyormuş. O da, herkes gibi, roman okurken bile elinde kalem tutan insanları tehlikeli buluyormuş. Annesi doğuştan muhafazakâr, babası doğuştan solcuymuş. 'Sulu olmak ciddi olmaya engel teşkil eder mi?', 'Bilinçli kaos olabilir mi?' soruları uzun süredir kafasını meşgul ediyormuş. Hiç çalınacak telefonları beklemeyi doğru bulmuyormuş. 'Afiyetle Sevişme' adında bir kitap yazıyormuş. Kitabın özgün pornografik bir değeri varmış. Büro sunun kapısına 'Özel Çilehane. Giriş Paralıdır.' yazısını asmış. Hırtlarla, çirkeflerle nasıl başa çıkılacağını bilirmiş. En çok sulugözlülerden korkarmış. Bir de sinsi insanlardan. Ve ona sinsi insanları hatırlatan bütün hayvanlardan.

4. YAKIN ZAMAN ÖNCESİNE KADAR

Maça gitmeden önce çok içerdik. Maçtan çıkınca daha çok içebilmek isterdik. Herkes kendini kurtarsın, arkasına bakmasın derdik. İşsiz insanlarını bile tatile gönderebilen ülkelere hayranlık beslerdik. Hayran olduğumuz her şeyi üzerimizde taşırdık. Bir yere gitmişsek, geldiğimize değsin diye satlerce otururduk. Susuz tas gibi kalırdık. Bir toplulukta konuştuk mu, herkesi ayrı ayrı inandırmaya çalışırdık. 'Çok gördük sizin gibileri biz istanbullarda...' lafına uyuz olurduk. Bu lafa uyuz olduğumuzu çekimeden söylerdik. Bir salıncakta sallanırdık. Emekli kasa hırsızlarını andırdığımızı sanırdık. Ama un çuvalı taşıyan fırıncılara benzerdik. Birlikte yıkanırıdık. Kendimize çok güzel sığınak eğlenceleri yaratırıdık. Göbeğimiz yoktu, ama 'bu göbekler eriyecek' diye tuttururduk. Her mevzuyu şıp diye kapanlara ters ters bakardı. Her gün traş olmazdık. İçimizden biri, 'Bitkilerinizi coşturun' lafını 'Bitkilerinizi koşturun' diye okuyunca çok gülerdik. Rölantide yaşıyoruz diye övünürdük. Başımız ağrısın istemezduk. Sahne dekorunun yardımına inanmazdık. Dışarı çıkarken ışıkları kapamazdık. Hep başka bir nedenden dolayı azarlanırıdık. Armutlar ne renk bilmez, 'Armut rengi bu!' diye iddia ederdik. Duygu adamıydık. Doğru, bazen itici bir hal alırdık. Birbirimizi 'Lan, soytarı' diye çağırırdık. Belki de soytarıydık.

5. SİZ ÖYLESİNİZ

Siz yazı kibarlığı yaparsınız. Tıngırtıcı değilsiniz. Borçlanırken huysuzlanırsınız. Ne olduğunuzu merak edenlere kalın broşürler uzatırsınız. Çoğu okumaz. Kimseyi kavgaya davet etmezsiniz. Kavgaya davetiye çıkarırsınız. Bir şeye ara vermek hemen anıya dönüşür sizde. Çoğu zaman tatlı bir anı. Siyaha düşen hangi rengin tunçlaşacağını bilirsiniz. Yargılarınızı yumuşatabilirsiniz. Balıkların omuzları, kapıların kalın kaşları vardır geçmişinizde. Siyasete musallat olanlar, size de musallat olur. Onlara katlanabilirsiniz. Damlayan musluk gibisiniz. Diz dizeyi dip dipeye taşırsınız. Rengârenk sözlükler kullanırsınız. Semt pazarlarını gözünüz kapalı dolaşırsınız. Yer-yüzünde yaşayan ilahlara kızarsınız. Biri yavaş ilerlemeye kendini zorladı

mı paçasından çekersiniz. Hızlı ilerlemecilere ilişmezsiniz. Kendi gururunuzla sık sık oynarsınız. Havaya doğru yarım adım atar, orada durur, göz kırparsınız. Halka yakın olma taklidi yapmazsınız. Gerekirse iş ararsınız. İş kaparsınız. Her şey, bir kendini koruma dairesidir. Hep o dairenin dışına bakarsınız. Korumaya değer şeyler yaratmak istersiniz. Hep istersiniz. Konu arkadaşlığı kurmazsınız. Gideni aratmadığınızı sanırsınız. Hırlamaya doymazsınız. Doyamazsınız.

6. YOKTU BAŞKA ÇARELERİ

Amatör psikologları da, amatör sosyologları da sabırla dinlediler. Önceden hazırlanarak, bazen de hiç hazırlıksız dersler verdiler. Sorulan soruların düzeyine indiler. Ne öğretiyorsunuz sorusuna bazen çok kısa, bazen çok uzun cevaplar buldular. Not verirken herkese cimri davrandılar. Kendilerine verdikleri notu sürekli değiştirdiler. En son notu sürekli unuttukları için, başarı grafiklerini çizemediler. Hoşgeldin partilerine de, veda partilerine de gittiler. Partileri ya çok erken ya da çok geç terkettiler. Şucularla da, bucularla da tartıştılar. Yeri geldi 'bizden korkun' dediler. Yeri geldi, gülümsemeye çalışarak, 'bizden korkmanıza gerek yok' dediler. Platon'u da, Platon yorumcularını da her zaman severek okudular. Beğenmek istedikleri şarkıları ne yapıp edip beğendiler. Saha araştırmasına çıktılar, gölge boyu ölçtüler. Mitlerin gücünü yaşayarak öğrenmeyi denediler. Bu konuda çok az ilerleme kaydedebildiler. Akdeniz Bulvarı'nda yürürken 'üşümüyoruz' dediler. Sevdiklerini söylediler. Severiz dediler. Hatta sevdiler. 'Bunu hakettik', 'şunu haketmedik' ayrımlarıyla hayatlarını tahlil ettiler. Köyden kaçma ile köyün dışına hiç çıkmama arasında kaldılar. Hep birilerine sokuldular. Bazen farkedildiler. Çağrıldılar. Geri püskürtüldüler. Tahrik edildiler. Aya çıktılar, inmek istediler. Gelip birileri, onları oradan indirdi.